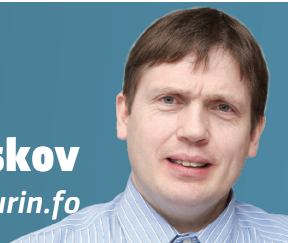

Hugskot og viðmerkingar – send sms til 225000

Oddagrein

Eiríkur Lindenskov
eirikur@sosialurin.fo

TVØRUR SUM TEIR GOMLU

Pauli Ellefesen var forherðaður. Edmund Joensen var ein taktikari. Kaj Leo Holm Johannesen var í so góðvarin, men altíð lættugaður. Ymsir hava teir verið, samhandshøvdingarnir.

Men tann nýggi sambandshövdingin minnir meira um teir gomlu, tvøru sambandsmenninar. At vit siga »tvørir« er kanska stigbent av at vera sera konservativur ella sera afturhaldandi. Tað kann viðhvørt verða ein dygd, men sanniliga eisini ein last.

Tað var gamalt, at Sambandsflokkurin óttaðist framstig, sum kundu bera á sjálvbjargnisleið. Einaferð var tað føroyska málið – og

í 1920-unum og nøkur ár frammanundan var harðligt kjak um ta væl-signaðu grein 7, sum álegði lærarum í føroyska fólkaskúlanum at undirvísa á donskum.

Sjálvsstýrisflokkurin vann fyrri fyrstu ferð meirluta á tingi í 1918 – tá kvinnur fyrri fyrstu ferð sluppu at velja til løgtingið. Tá samtykti løgtingið, at undirvísingarmálið skuldi vera føroyskt. Men tað batti lítið, hóast løgtingið samtykti tað fleiri ferðir.

Men á valinum í 1924 var Sambandsflokkurin aftur størstur. Tá hevði nýggja stjórnin hjá Stauningi fingið eina ráðkvinnu í skúlamálum, Nina Bang, sum var fyrsti kvinnuligi

»ráðharri« í heiminum. Ein søga er um, at hon undraðist á hetta lögna fyribrigdið í Føroyum, har lærarar í føroyskum skúlum ikki skuldu sluppu at undvísa á føroyskum – á móðirmálinum. Tí kom skriv frá henni til tingið hesum viðvíkjandi, sum var lagt fram á ólavssøku í 1924.

Málið varð viðgjørt í nevnd, har meirilutin, Sambandsflokkurin, mælti til at fella uppskotið, tí tað var komin politikkur í málið. Flokkurin óttaðst, at føroyingar fóru at byrgja seg inni mentanarliga, um føroyskt skuldi nýtast í skúlunum.

Á sama hátt sum við stjórnarskipanini, metti Sambandsflokkurin at »politikkur« var komin í. Og tað

merkir á sambands-máli, at ein ávísur vandi er fyri, at hetta fer at bera á sjálvbjargnisleið. Altso um lærarar og børn fóru at tosa føroyskt saman, so var vandi fyri loysing.

Sjálvt um Løkke og øll tann danska politiska skipanin ongan

trupulleika síggja í, at føroyingar fáa sær sína egnu stjórnarskipan, so sær Bárður vandan í, at føroyingar so kunnu – púra demokratiskt, um so var – avgera at loysa Føroyar frá Danmark.

Eitt er, at føroyskt sum skúlamál var vandin í 1924. Men væl-signaði Bárður. Tú hevur sum fáur politikari sveimað í høgtflúgvandi ævintýrætlanum. Hvi so tvørur nú í hesum meinaleysa máli, sum sjálvt Løkke ongan trupulleika sær í?

» Bárður er tvørur og hevur sveimað hægri enn veruleikin

Fingu 116 milliónir frá bankanum

Eftir sjeý ár við negativari eginogn eru reyð tøl aftur at síggja hjá Sp/F 14

Felagið hjá gomlu skipasmiðjueigarunum í Havn, Mohr-familjuni, hevur havt blóðreyð tøl á botnlinjuni í fleiri ár.

Sp/F 14 eitur felagið, sum fyrr æt P/F Tórshavnar Skipasmiðja og sum átti Tórshavnar Skipasmiðju, Skála Skipasmiðju og nógv annað vinnuvirksemi.

Fyri nøkrum árum síðani seldi felagið alt skipasmiðju- og vinnuvirksemi og gjørdist eitt íløgufelag í staðin.

Men illa gekst. Felagið hevði stór tap. Tað størsta var í 2008, tá felagið hevði hall upp á 528 milliónir krónur. Fleiri stór tap komu afturat soleiðis, at felagið í 2011 hevði eina negativa eginogn upp á 123 milliónir krónur – og felagið hevði tilsvarendi

Nr.	Felag	úrslit
1	Bakkafrøst P/f	1.338.887
2	BankNordik P/f	221.874
3	Varðin P/f	213.914
4	Marine Harvest Faroes P/f	209.984
5	Betri P/f	197.162
6	Luna P/f	192.266
7	Kerið Sp/f	164.588
8	14 Sp/f	116.001
9	frá 5. juni 1992 P/f	102.470
10	SEV L/f	92.754

Her síggjast tey 10 høvupsfeløgini, sum sambært teimum roknskapum, sum higartil eru almannakunngjørdir á vinnuvitan.biz, góðu bestu úrslitini. Sp/F 14 er á 8. plássi

stóra skuld. Síðani 2012 hevur at kalla einki virksemi verið í felagnum.

Skuldin var nú komin niður á 116 milliónir krónur.

Men árið í fjør var – í øllum førum á pappírinum – eitt gott ár hjá partafelagnum, tí tá eftirgav peningastovnurin alla skuldina hjá felagnum.

Í leiðslufrágreiðingini í roknskapinum fyri 2016 skrivur felagið soleiðis:

»Felagið hevur ikki havt nakað virksemi í 2016, og gevur raksturin tískil hall upp á 27.000 krónur. Í árinum hevur felagið gjørt avtalu við peningastovn felagsins um skuldina, sum er niðurskrivað við 116 milliónum krónum.

Enn er ikki greitt, nær felagið fer undir inntøkuskapandi virksemi aftur, og tískil kann eitt hall væntast komandi ár«, skrivur felagið.

» Bíða í tvey ár eftir svari

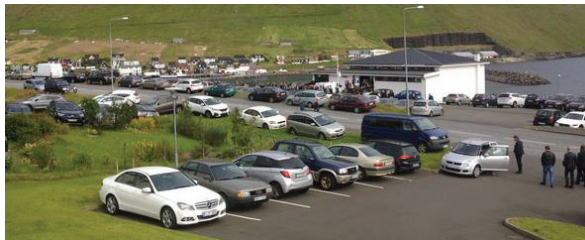
TÍÐINDI SÍÐA 9

» Landið vil ikki rinda forskúlar

TÍÐINDI SÍÐA 7

Stórur skari til jarðarferð

Tað var ein óvanliga stórur skari savnaður, tá ið trúboðarin og sálmaskaldið, rithøvundurin og bókamaðurin Zacharias Zachariassen í Norðragøtu í gjár fór til gravar.

Jarðarferðin var úr Filadelfia, sum var samkoman hjá Zachariasi. Tað mundi vera roknað við nógvum fólki, tí tað var soleiðis fyriskipað, at tað bar til umframt í salinum í erva og í neðra í Filadelfia eisini at sita í Gøtu kirkju. Tað var fullsett í kirkjuni, og í kirkjukjallaranum var eisini væl av fólki. Stórskíggjar vóru settir upp í kirkjuni.

Mett verður, at tað vóru væl omanfyri túsund fólk til jarðarferðina í góðveðrinum seinna partin leygardagin. Kanska eini 1200-1400. Jógvan Zachariassen, samkomuleiðari í Lívdini í Hoyvík, tosaði yvir pápa sín. Vinmaðurin frá

ungdómsárunum av, Eyðun Elttør úr Klaksvík, legði fyrri, og ein av samverkamonnum, Simun Pætur á Torkilsheggi, trúboðari á Nesi, endaði á grøvini.

Serligt við jarðarferðini var, at Zacharias hevur yrkt ella umsett allar sangirnar, sum vóru sungnir. Eisini tann, sum sangkórið í Siloa í Fuglafirði undir leiðslu av Eyðuni á Lakjuni sang:

Tað finst ein vón,
sum brennur djúpt í mær,
hon veitir meg mitt í sorg og sýt.
Ein hjartan dýrdarglotta trúareygað sær,
sum rekur ivan út.
Í Kristusi mín synd er bøtt,
hann kemur aftur, kemur skjótt.
Mín djúpi longsil og mín hjartans trá
er tær at vera hjá!

Sosialurin

Tel. 341800
www.sosialurin.fo

Ábyrgdarblaðstjóri:
Eiríkur Lindenskov
eirikur@sosialurin.fo

Blaðstjóri:
Barbara Holm
barbara@sosialurin.fo

Fyritaksstjóri
Jonhard Hammer
jonhard@sosialurin.fo

Marknaðardeild
lysing@sosialurin.fo

Stovnaður: 1927
Prent: Prentmiðstöðin